
TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA VĂN HÓA DÂN TỘC THIỂU SỐ
.....o0o.....

NGHỀ DỆT THỔ CẨM Ở LÀNG HOA TIỀN,
XÃ CHÂU TIỀN, HUYỆN QUỲ CHÂU,
TỈNH NGHỆ AN

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP CỬ NHÂN

Giảng viên hướng dẫn: Th.S Hoàng Văn Hùng

Sinh viên thực hiện : Sầm Văn Túc

Hà Nội – 2012

LỜI CẢM ƠN

Em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới Phòng Văn hoá thông tin, Trung tâm Văn hoá Thể thao và Du lịch của huyện Quỳnh Châu, Ủy ban nhân dân xã Châu Tiến, nhân dân Hoa Tiến đã tạo điều kiện giúp đỡ em hoàn thành khóa luận này.

Em xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các Thầy, Cô giáo Khoa Văn hoá dân tộc thiểu số, Trường Đại học Văn hoá Hà Nội đã truyền đạt cho em rất nhiều kiến thức làm hành trang trên con đường sự nghiệp sau này. Đặc biệt em xin gửi lời tri ân sâu sắc tới thầy giáo ThS. Hoàng Văn Hùng đã tận tình hướng dẫn em trong quá trình hoàn thiện khóa luận.

Cuối cùng em kính chúc quý Thầy, Cô dồi dào sức khỏe và thành công trong sự nghiệp cao quý, đồng thời kính chúc các Cô, Chú, Anh, Chị tại Trung tâm Văn hóa Thể thao và Du lịch huyện Quỳnh Châu luôn mạnh khỏe, thành công và hạnh phúc.

Em xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, tháng 5 năm 2012

Sinh Viên

Sầm Văn Túc

MỤC LỤC

Số trang

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu	4
3. Mục đích nghiên cứu.....	4
4. Đối tượng nghiên cứu.....	5
5. Đóng góp của đề tài.....	6
6. Bố cục của đề tài.....	7
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ NGƯỜI THÁI Ở HUYỆN QUỖ CHÂU, TỈNH NGHỆ AN	8
1.1. Khái quát về địa bản cư trú	8
<i>1.1.1. Đặc điểm tự nhiên.....</i>	<i>8</i>
<i>1.1.2. Tình hình kinh tế - xã hội.....</i>	<i>10</i>
<i>1.1.3. Đặc điểm xã hội.....</i>	<i>12</i>
1.2. Người Thái ở xã Châu Tiến huyện Quỳnh Châu tỉnh Nghệ An	15
<i>1.2.1. Nguồn gốc, dân số và phân bố dân cư.....</i>	<i>17</i>
<i>1.2.2. Đặc điểm mưu sinh .....</i>	<i>17</i>
<i>1.2.3. Đặc điểm văn hóa, giáo dục, y tế, trật tự an ninh xã hội.....</i>	<i>18</i>
<i>1.2.3.1. Văn hóa vật chất.....</i>	<i>18</i>
<i>1.2.3.2. Văn hóa tinh thần.....</i>	<i>19</i>
1.3. Giới thiệu về làng Hoa Tiến xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An.....	20

Chương 2: NGHỀ DỆT THỔ CẨM TRUYỀN THỐNG CỦA NGƯỜI THÁI Ở LÀNG HOA TIẾN XÃ CHÂU TIẾN HUYỆN QUỲ CHÂU TỈNH NGHỆ AN	23
2.1. Nguyên liệu dệt	23
<i>2.1.1. Nguyên liệu làm sợi.....</i>	<i>23</i>
<i>2.1.2. Nguyên liệu làm thuốc nhuộm và cách nhuộm.....</i>	<i>32</i>
2.2. Kỹ thuật dệt Thổ Cẩm truyền thống.....	34
2.3. Các mô típ hoa văn trang trí trên sản phẩm	38
2.4. Các loại sản phẩm dệt Thổ Cẩm và tập quán sử dụng.....	42
<i>2.4.1. Sản phẩm dùng để mặc hàng ngày .....</i>	<i>43</i>
<i>2.4.2. Sản phẩm dùng để ngủ, nghỉ.....</i>	<i>45</i>
<i>2.4.3. Các sản phẩm dùng trong cưới xin, ma chay.....</i>	<i>47</i>
<i>2.4.4. Sản phẩm dùng trong tôn giáo .....</i>	<i>49</i>
2.5. Những biến đổi hiện nay của nghề dệt Thổ Cẩm ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An	50
Chương 3: VAI TRÒ CỦA CÁC SẢN PHẨM DỆT THỔ CẨM CỦA NGƯỜI THÁI Ở LÀNG HOA TIẾN ĐỐI VỚI ĐỜI SỐNG TỘC NGƯỜI VÀ DU LỊCH	54
3.1. Các sản phẩm dệt Thổ Cẩm truyền thống của người Thái ở làng Hoa Tiến đối với đời sống tộc người.....	54
<i>3.1.1. Đối với đời sống kinh tế .....</i>	<i>54</i>

<i>3.1.2. Nghề dệt Thổ Cẩm đối với đời sống xã hội.....</i>	<i>56</i>
<i>3.1.3. Nghề dệt Thổ Cẩm đối với văn hóa cộng đồng.....</i>	<i>57</i>
<i>3.1.4. Nghề dệt Thổ Cẩm đối với văn hóa tâm linh .....</i>	<i>58</i>
3.2. Vai trò của nghề dệt Thổ Cẩm người Thái Hoa Tiến xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An đối với du lịch	59
<i>3.2.1. Nghề dệt Thổ Cẩm một trong những tiềm năng du lịch của làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An.....</i>	<i>59</i>
<i>3.2.2. Nhu cầu về sản phẩm dệt Thổ Cẩm với phát triển du lịch ở Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An .....</i>	<i>61</i>
<i>3.2.2.1. Sự phát triển du lịch ở Hoa Tiến những năm gần đây.....</i>	<i>61</i>
<i>3.2.2.2. Nhu cầu về sản phẩm dệt Thổ Cẩm truyền thống.....</i>	<i>64</i>
<i>3.2.3. Du lịch với việc bảo tồn và phát triển nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống ở Hoa Tiến .....</i>	<i>65</i>
3.3. Các yếu tố tác động đến nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống ở Hoa Tiến hiện nay	71
3.4. Các giải pháp phát triển nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống ở làng Hoa Tiến	73
KẾT LUẬN	76
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	79
BẢN ĐỒ	82
DANH SÁCH NHỮNG NGƯỜI CUNG CẤP TƯ LIỆU.....	83

MỞ ĐẦU

Tìm hiểu nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của dân tộc Thái ở làng Hoa Tiên, xã Châu Tiên, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An là một nhiệm vụ thiết thực và lớn lao bởi mỗi dân tộc có một nền văn hóa riêng. Đó là phong tục tập quán trong nền văn hóa, nói lên sức sống dân tộc.

Dân tộc Thái là một trong 54 dân tộc sinh sống ở các địa phương có điều kiện vị trí địa lí khác nhau. Vì vậy mỗi dân tộc có những nét văn hóa riêng, nét độc đáo là bản sắc văn hóa dân tộc là cái biểu hiện muôn hình, muôn vẻ như tiếng nói, ngôn ngữ, trang phục, phong tục tập quán,... Sự khác nhau ấy đã trở thành “cái riêng” của từng vùng, từng địa phương mang dấu ấn khó phai mờ.

Trong tình hình sống xen kẽ giữa các dân tộc ở mỗi vùng, mỗi miền khác nhau trên lãnh thổ của đất nước, cho nên văn hóa dân tộc Thái đã có sự vay mượn giao thoa và tiếp thu qua lại về văn hóa các dân tộc xung quanh. Song không thể đồng nhất mà vẫn mang những nét đặc trưng riêng của từng tộc người. Đặc biệt văn hóa thái ở từng địa phương mà họ cư trú cũng có những nét đặc trưng riêng của vùng.

1. Lý do chọn đề tài

Nghề dệt là một trong những nghề thủ công truyền thống có vị trí hàng đầu của dân tộc Thái, đặc biệt là dân tộc Thái ở Quỳnh Châu, Nghệ An. Nghề dệt Thổ Cẩm mang lại thu nhập và đáp ứng được nhu cầu nhiều mặt trong cuộc sống như: Cung cấp các sản phẩm dùng trong sinh hoạt hàng ngày như các đồ dùng quần, áo, khăn, màn, váy, nệm, chăn, ga giường, gối, túi, khăn trải bàn và những sản phẩm dùng trong cưới xin, ma chay, nghi lễ tôn giáo. Ngoài ra sản phẩm Thổ Cẩm cũng dùng để trao đổi mua bán góp phần thu nhập về kinh tế.

Trước đây người phụ nữ Thái ngoài lao động sản xuất giỏi, chăm chỉ làm ruộng nương, chăn nuôi sản xuất gia súc, gia cầm ngoài những công việc này thì họ còn biết quay tơ, kéo sợi dệt vải tạo ra nhiều sản phẩm cung cấp cho gia đình và bạn thân. Người con gái Thái từ xa xưa đã biết trồng dâu nuôi tằm, trồng cây bông để cung cấp sợi cho nghề dệt, không chỉ trồng các loại cây lấy sợi mà còn biết chăm sóc nuôi con tằm tạo ra nhiều sợi tơ cung cấp cho nghề dệt, điều đó cũng đủ để cho ta thấy tầm quan trọng của việc biết dệt Thỏ Cầm đối với người phụ nữ Thái, điều đó là tiêu chí đánh giá phẩm chất của người phụ nữ Thái trong xã hội truyền thống xưa và nay. Cô gái Thái đẹp người, đẹp nét chăm chỉ đảm đang làm ăn, giỏi dệt may điều đó là những vẻ đẹp của phụ nữ Thái luôn có được, chính vì vậy con gái Thái ngay cả lúc còn bé các bà mẹ thường dìu dắt chăm sóc cho nằm bên cạnh mình để kéo sợi, xe tơ, cồng trên lưng để làm những công việc nuôi tằm, ngồi dệt vải, lớn lên cho đi theo trồng dâu hái lá dâu về cho tằm và đi trồng bông hái bông, con gái khi lên 10 tuổi cho bắt đầu tập dệt, tập kéo chỉ, xoay tơ khi đến 14, 15 tuổi đã biết dệt thành thảo và làm ra các đồ dùng cho bạn thân. Đối với dân tộc Thái nghề dệt may không chỉ để phục vụ nhu cầu cuộc sống sinh hoạt đem lại giá trị kinh tế những nhu cầu chính trong sinh hoạt mà còn chứa đựng những giá trị tinh thần lớn lao, thể hiện quan niệm triết lí của cộng đồng vì vậy trải qua hàng trăm, hàng nghìn năm nó vẫn được cộng đồng dân tộc Thái trân trọng, giữ gìn và phát triển mãi đến bây giờ.

Chính nhờ sự phát triển của kinh tế thị trường đặc biệt là những năm gần đây nền kinh tế của các địa phương các vùng trong cả nước dần dần phát triển. giờ đây điều kiện kinh tế xã hội của huyện Quỳnh Châu ngày càng phát triển, sự giao lưu trên nhiều lĩnh vực đã tác động rất lớn đến đời sống của người dân nơi đây, đặc biệt là khi làng Hoa Tiến được Ủy ban nhân dân tỉnh Nghệ An công nhận là làng nghề dệt Thỏ Cầm truyền thống điều đó đã góp

---

phần thúc đẩy cho nền kinh tế làng Hoa Tiến cũng như huyện Quỳnh Châu đi lên.

Làng nghề dệt Thổ Cẩm ở làng Hoa Tiến đã thu hút được nhiều đoàn du khách từ trong nước và ngoài nước đến thăm quan du lịch học hỏi về kinh nghiệm dệt may truyền thống của dân tộc Thái nơi đây, các chính sách đầu tư phát triển nghề thủ công truyền thống của Ủy ban nhân dân tỉnh Nghệ An và Ủy ban nhân dân huyện Quỳnh Châu đã góp phần phát triển nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của dân tộc Thái Hoa Tiến, xã Châu Tiến. Những chính sách hỗ trợ đó đã tác động đến ngành du lịch nơi đây phát triển, du khách đến với Hoa Tiến ngày một đông hơn và nó cũng tác động đến nhiều mặt trong đời sống kinh tế, văn hoá, xã hội của người Thái nơi đây. Nghề dệt Thổ Cẩm chịu tác động mạnh mẽ khi mà du khách đến đây cần mua các sản phẩm thổ cẩm như: Khăn, túi, áo để làm vật lưu niệm đó là một tiềm năng rất lớn để tiêu thụ sản phẩm và người dân có thể đẩy mạnh sản xuất tăng thu nhập kinh tế góp phần bổ sung nguồn tài chính cho gia đình.

Đối với bạn thân em là con em dân tộc thiểu số và đặc biệt là dân tộc Thái Hoa Tiến, đều là người yêu thích văn hoá, các nghề thủ công truyền thống của dân tộc mình vì vậy bạn thân mong muốn nghiên cứu tìm hiểu để biết đến những truyền thống văn hóa, phong tục tập quán trong đó đặc biệt là nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của dân tộc mình. Chính vì vậy tôi đã chọn đề tài: “ *Nghề dệt Thổ Cẩm ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An* ” làm bài khoá luận tốt nghiệp của mình, nhằm góp phần nêu cao giá trị văn hoá, tiềm năng về kinh tế, du lịch của làng bản mình phát triển.

---

2. Lịch sử nghiên cứu

Về nghề dệt Thổ Cẩm người Thái thì rất có nhiều người quan tâm nghiên cứu. Đã có rất nhiều bài báo, tạp chí viết về nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của người Thái, cũng có rất nhiều công trình khoa học nghiên cứu của nhiều tác giả nghiên cứu về nghề dệt, may của người Thái như:

Hoàng Lương. (1998) *Hoa văn Thái*, Nxb Văn hóa dân tộc. Ở cuốn sách này tác giả đã làm nổi bật được đặc điểm của hoa văn Thái, các loại hoa văn cũng như quan niệm của người Thái về các loại hoa văn. Cuối cùng tác giả đã nêu bật văn hoá, lịch sử của các loại hoa văn đối với cuộc sống của người Thái.

Lê Ngọc Thắng, (1990) *Nghề thuật trang phục Thái*, Nxb Văn hóa dân tộc Hà Nội. Tác giả đã làm rõ những đặc trưng văn hoá Thái ẩn trong trang phục, so sánh trang phục của một số dân tộc với trang phục của nhóm ngôn ngữ Tày – Thái, và sự tiếp thu, ảnh hưởng của trang phục Thái với trang phục các dân tộc khác, nêu lên thực trạng trang phục Thái trong cuộc sống hiện đại.

Và còn nhiều những công trình nghiên cứu khoa học khác của nhiều tác giả, tuy nhiên chưa có công trình nghiên cứu nào về nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của dân tộc Thái làng Hoa Tiến, Châu Tiến, Quỳnh Châu, Nghệ An trước tác động của nền kinh tế và du lịch trong những năm gần đây.

3. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu đề tài dệt Thổ Cẩm truyền thống của làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An nhằm tìm hiểu những lối sống sinh hoạt văn hoá truyền thống, phong tục tập quán của người Thái ở nơi đây.

Mục đích tìm hiểu về nghề dệt Thổ Cẩm nhằm giới thiệu những đặc trưng trong nghề dệt Thổ Cẩm như cách làm nguyên liệu sợi đến cách dệt, tạo ra mẫu mã sản phẩm của người Thái ở Hoa Tiến, hơn thế nữa tìm hiểu sâu thêm và làm rõ hơn nữa vai trò của nghề dệt đối với đời sống vật chất cũng như tinh thần của người Thái Hoa Tiến, Châu Tiến, Quỳnh Châu, Nghệ An. Nghề dệt thổ cẩm tác động đến đời sống vật chất như thế nào? Đời sống tinh thần như thế nào? Nó có góp phần thúc đẩy kinh tế, văn hoá, xã hội đi lên hay không?

Tìm hiểu về nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống nhằm mục nghiên cứu về sự tác động các sản phẩm Thổ Cẩm đến ngành Du lịch. Đặc biệt từ những năm gần đây lượng du khách đến du lịch thăm quan làng nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống Hoa Tiến ngày càng nhiều vì vậy ta cần chỉ ra những kết quả đạt được cũng như những cái chưa đạt được trong nghề dệt Thổ Cẩm ở Hoa Tiến.

4. Đối tượng và phương pháp nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của người Thái ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An. Trong những năm gần đây nhờ sự phát triển của nghề dệt Thổ Cẩm điều đó đã góp phần tăng thu nhập cho các hộ dân ở làng Hoa Tiến. Từ sự phát triển của nghề dệt Thổ Cẩm điều đó đã tác động và thu hút ngành du lịch phát triển theo. Chính vì vậy ta cần phải nghiên cứu các đối tượng cụ thể trong nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của dân tộc Thái Hoa Tiến như: Nghiên cứu từ cách trồng dâu nuôi tằm, cách kéo tơ làm sợi, cách nhuộm, cách thiết kế mẫu mã hoa văn, cách dệt tạo ra sản phẩm, các loại hoa văn chính trong sản phẩm, các sản phẩm dùng và trao đổi buôn bán, tập quán sử dụng các sản phẩm, các sản phẩm dùng trong các ngày lễ, tôn giáo, ngày thường...

Để nghiên cứu được những vấn đề trên đề tài đã sử dụng một số phương pháp sau:

Trước hết là phương pháp điền dã dân tộc học, đó là phương pháp rất quan trọng bởi vì muốn tìm hiểu một đối tượng nào đó ta phải đi thực tế đến tận nơi để được tận mắt nhìn thấy mọi hiện vật, sự việc được trực tiếp nghe và giải thích từ những nghệ nhân và người dân làm nghề này bằng mọi sự vật hiện tượng đang diễn ra trong cuộc sống của cộng đồng, tự tay mình ghi chép, chụp ảnh, ghi âm lấy dữ liệu và có cơ hội lấy được hiện vật để nghiên cứu sâu hơn, đây là phương pháp đặc thù trong nghiên cứu dân tộc học.

Phương pháp thứ hai là phương pháp luận duy vật biện chứng của chủ nghĩa Mác - Lê Nin. Phương pháp này đòi hỏi người nghiên cứu nhìn nhận một sự vật, hiện tượng ở trong trạng thái vận động, phát triển, giữa các sự vật hiện tượng luôn có mối quan hệ, tác động qua lại lẫn nhau, các sự vật hiện tượng đều phải rất cụ thể, và chúng tồn tại trong điều kiện lịch sử nhất định.

Phương pháp thu thập xử lý tài liệu đây là phương pháp rất quan trọng để có thể viết được bài này, người viết đã phải thu thập tài liệu từ nhiều nguồn khác nhau: Đi thực tế, đọc sách báo, tài liệu tham khảo sau đó xử lý phân loại tư liệu để có được những thông tin cần thiết nhất.

Trong nghiên cứu dân tộc học cũng có một phương pháp mà không thể thiếu được đó là phương pháp liên ngành để có được những thông tin đầy đủ, chi tiết và theo nhiều chiều ta phải liên hệ khai thác thông tin từ nhiều ngành khoa học khác. Ở đây người viết đã sử dụng các phương pháp liên ngành như lịch sử học, địa lí, thống kê, các phương pháp nghiên cứu về dân tộc học.

5. Đóng góp của đề tài

Đề tài nghiên cứu nhằm bổ sung tư liệu về nghề dệt Thổ Cẩm ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An. Đề tài sẽ đóng góp các tư liệu sau: Tư liệu về nguyên liệu dệt, cách xử lí sợi, tơ, kỹ thuật dệt, hoa văn mẫu mã, các loại sản phẩm cũng như là quan niệm về tập quán sử dụng của người dân nơi đây.

Ngoài ra đề tài dệt Thổ Cẩm truyền thống của dân tộc Thái xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An còn có thể dùng làm tư liệu tham khảo cho cán bộ quản lí văn hoá, hay người làm du lịch ở đây.

6. Bộ cục đề tài

Ngoài phần mở đầu và kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục thì nội dung chính của đề tài được chia làm 3 chương:

Chương 1: Khái quát về người Thái ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An.

Chương 2: Nghề dệt Thổ Cẩm truyền thống của người Thái ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An.

Chương 3: Vai trò của các sản phẩm dệt Thổ Cẩm của người Thái ở làng Hoa Tiến, xã Châu Tiến, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An đối với đời sống tộc người và du lịch.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Bình, *Phụ nữ Thái với nghề dệt cổ truyền*, Tạp chí khoa học và phụ nữ số 3/ 1995.
2. Trần Bình,(2009) *Văn hóa các dân tộc thiểu số vùng Tây Bắc*, Hà Nội.
3. Hoàng Văn Hùng,(1997) *Lễ hội Hang Bua của dân tộc Thái miền tây Nghệ An*, luận văn tốt nghiệp đại học, Hà Nội.
4. Hoàng Văn Hùng,(2000) *Lễ hội Xăng Khan của người Thái miền tây Nghệ An*, luận án thạc sĩ Hà Nội.
5. Hoàng Lương (1988) *Hoa văn Thái*, Nxb Văn hóa dân tộc, Hà Nội
6. Hoàng Lương, *Giá trị Nghệ thuật và giá trị lịch sử của hoa văn Thái*, Tạp chí nghiên cứu Văn hóa nghệ thuật số 2/ 2002.
7. Hoàng lương, (2005) *Văn hóa các dân tộc vùng Tây Bắc Việt Nam*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
8. Nguyễn Đình Lộc,(1993) *các dân tộc thiểu số ở Nghệ An*, Nxb Nghệ An
9. Hoàng Nam, (2004) *Văn hóa các dân tộc vùng Đông Bắc Việt Nam*, Trường Đại Học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội, 2004.
10. Nguyễn Thị Thanh Nga,(2003) *Nghề dệt của người Thái Tây Bắc trong cuộc sống hiện đại*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội
11. La Quán Miên,(1997) *phong tục tập quán của các Dân tộc thiểu số ở Nghệ An*, Nxb Nghệ An
12. Lê Ngọc Thắng, (1990) *Nghề thuật trang phục Thái*, Nxb Văn hóa Dân tộc, Trung tâm văn hóa Việt Nam, Hà Nội,

-
13. Cầm Trọng, (1978) *người Thái ở tây bắc Việt Nam*, Nxb khoa học xã hội, Hà Nội.
  14. *Văn hóa gia đình*. Các Giảng viên trường Đại học văn hóa biên soạn.
  15. *Cơ sở văn hóa việt*, (1997), Trần Quốc Vượng, chủ biên. Nxb giáo dục Hà Nội.
  16. *Duy trì và phát triển nghề dệt thổ cẩm ở Nghệ An*, Nxb Văn hóa – Xứ Nghệ. Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch Nghệ An, Năm 2010.
  17. *Sắc màu thổ cẩm Hoa Tiến xã Châu Tiến Huyện Quỳnh Châu tỉnh Nghệ An* (2009), Nxb Tổng cục Du lịch Việt Nam.
  18. *Trang phục của người Thái ở huyện Quỳnh Châu*. Nxb Tạp chí văn hóa Nghệ An. 12/1/2010.
  19. *Phai màu thổ cẩm xứ Nghệ*. Nxb Văn hóa - Giáo dục Nghệ An 1/4/2012.
  20. *Dur địa chỉ huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An*
  21. Báo cáo thành tích thực hiện nhiệm vụ phát triển Kinh tế - Xã hội - An ninh Quốc phòng năm của UBND xã Châu Tiến.
  22. Biên bản quản lí và bảo vệ, UBND xã Châu Tiến.
  23. Thuyết minh “ *Danh thắng Hang Bua nơi điểm hẹn*”.
  25. *Cẩm nang du lịch Nghệ An*.